

**Rekomendacja Zespołu ds. Szczepień Ochronnych dla Ministra Zdrowia dotycząca podawania
czwartej dawki szczepionki przeciw COVID-19 osobom z zaburzeniami odporności
Data rekomendacji 18.05.2022**

Zespół ds. Szczepień Ochronnych stoi na stanowisku, że pacjenci z zaburzeniami odporności¹ powinni być szczepieni przeciw COVID-19 w schemacie szczepienia, który obejmuje podanie łącznie 4 dawek szczepionki.

Szczepienie osób z zaburzeniami odporności obejmuje pełny schemat szczepienia (dwie dawki preparatami mRNA Comirnaty (Pfizer-BioNTech) lub Spikevax (Moderna), dawkę uzupełniającą podawaną po 28 dniach od podania drugiej dawki oraz dawkę przypominającą podawaną zgodnie z komunikatem Ministra Zdrowia² po co najmniej 5 miesiącach od dawki dodatkowej. Do podania uzupełniającej i przypominającej dawki szczepionki mRNA przeciwko COVID-19 należy użyć ten sam preparat (firmy Pfizer/BioNTech lub Moderna), którym zrealizowano 2-dawkowe szczepienie podstawowe. W sytuacji, jeżeli preparat ten jest niedostępny, można podać inny preparat mRNA. W przypadku preparatu Spikevax (Moderna) dawka uzupełniająca odpowiada podaniu pełnej dawki szczepionki (100 µg), a dawka przypominająca odpowiada połowie dawki (50 µg).

W sytuacji pacjentów, którzy **w toku realizacji szczepienia przeciw COVID-19, już po podaniu dawki przypominającej znaleźli się w grupie pacjentów z zaburzeniami odporności** należy podać czwartą, w tym wypadku **dodatkową dawkę szczepionki**. Do podania dodatkowej dawki szczepionki mRNA przeciwko COVID-19 należy użyć ten sam preparat (firmy Pfizer/BioNTech lub Moderna), którym zrealizowano wcześniejsze szczepienie. W sytuacji, jeżeli preparat ten jest niedostępny, można podać inny preparat mRNA. **W tej wyjątkowej sytuacji w przypadku preparatu Spikevax (Moderna) dawka dodatkowa (czwarta w schemacie szczepienia) odpowiada podaniu pełnej dawki szczepionki (100 µg).**

Stanowisko o podaniu czwartej dawki pacjentom z zaburzeniami odporności jest oparte na opinii ekspertów Centers for Disease Control and Prevention (CDC)³ i Advisory Committee on Immunization Practices (ACIP)⁴ oraz wskazaniach podanych w ChPL szczepionek Comirnaty (Pfizer-BioNTech) oraz szczepionki Spikevax (Moderna).

Zespół rekomenduje, aby w systemie rejestracji szczepień przeciw COVID-19 wprowadzono rozwiązania administracyjne, które umożliwią podanie czwartej dawki szczepionki osobom, które dopiero po przyjęciu dawki przypominającej znalazły się w grupie pacjentów z zaburzeniami odporności. Aby umożliwić realizację takiego schematu na poziomie wpisywania do karty szczepień dawka ta może być określana jako dawka dodatkowa.

Zespół zaleca uwzględnienie następujących sytuacji praktycznych:

---

¹ Komunikat nr 11 Ministra Zdrowia w sprawie szczepień przeciw COVID-19 dawką dodatkową (stosowaną po pełnym schemacie szczepienia) <https://www.gov.pl/web/zdrowie/Komunikat-w-sprawie-szczepien-przeciw-COVID-19-dawka-dodatkowa>

² Komunikat nr 19 Ministra Zdrowia w sprawie podania dawki przypominającej szczepionki przeciw COVID-19 u młodzieży w wieku 16-18 lat <https://szczepienia.pzh.gov.pl/dawka-przypominajaca-szczepionki-przeciw-covid-19-u-mlodziezy-w-wieku-16-18-lat/?wersja=dla-pacjentow> (dostęp: 16.05.2022).

³ Centers for Disease Control and Prevention: Guidance for COVID-19 vaccination for people who are moderately or severely immunocompromised (<https://www.cdc.gov/vaccines/covid-19/clinical-considerations/interim-considerations-us.html#immunocompromised>) (dostęp: 16. 05.2022).

⁴ Updates to the Evidence to Recommendation Framework: 2nd COVID-19 booster dose in adults ages 50 years and older and immunocompromised individuals. ACIP meeting 20 march 2022 (<https://www.cdc.gov/vaccines/acip/meetings/downloads/slides-2022-04-20/05-COVID-Oliver-508.pdf>) (dostęp: 16. 05.2022).

- pacjentom zaszczepionym w schemacie podstawowym preparatem wektorowym COVID-19 Vaccine Janssen, którzy już wcześniej otrzymali dawkę przypominającą, ale nie dostali dawki uzupełniającej preparatu mRNA w ramach schematu podstawowego, niezależnie od tego, kiedy podano drugą dawkę szczepionki oraz jakiego preparatu użyto, należy podać dawkę szczepionki mRNA, tj. Comirnaty lub Spikevax (100 µg [0,5ml]), ≥5 miesięcy po dawce drugiej.
- Osobom zaszczepionym trzema dawkami, niezależnie od preparatu, który użyto do szczepienia przypominającego, należy podać dawkę szczepionki mRNA (Comirnaty lub Spikevax [100 µg]) co najmniej 5 miesięcy po trzeciej dawce.
- Osobom, którym zamiast uzupełniającej dawki szczepienia podstawowego podano dawkę przypominającą, niezależnie od preparatu, który użyto do szczepienia przypominającego, należy podać dawkę szczepionki mRNA (Comirnaty lub Spikevax [100 µg]) co najmniej 5 miesięcy po trzeciej dawce.

Rekomendacja dotyczy podania łącznie czterech dawek szczepionki wybranym grupom pacjentów z zaburzeniami odporności, co do których, z wysokim prawdopodobieństwem można powiedzieć, że nie wytworzyli wystarczającej odporności po dotychczasowych trzech dawkach szczepionki. U osób z zaburzeniami odporności obserwujemy z racji stanu układu odpornościowego rozwój słabszej odpowiedzi odpornościowej. U wielu osób w tej grupie upłynęło już ponad 5 miesięcy od podania pierwszej dawki przypominającej. Podanie czwartej dawki szczepionki wzmocni wymaganą ochronę przed zachorowaniem.

Przy ocenie stanu układu odporności pacjenta należy uwzględnić stopień ciężkości choroby, czas jej trwania, stan kliniczny pacjenta, powikłania, choroby współistniejące oraz każdą potencjalnie immunosupresyjną terapię.

Jeżeli to możliwe, dawki szczepionki mRNA przeciwko COVID-19 (zarówno dawki szczepienia podstawowego, jak i dawkę dodatkową) należy podać co najmniej dwa tygodnie przed rozpoczęciem lub wznowieniem leczenia immunosupresyjnego, przy czym termin wykonania szczepienia przeciwko COVID-19 powinien uwzględniać aktualne lub planowane leczenie immunosupresyjne, a także optymalizację zarówno stanu klinicznego pacjenta, jak i odpowiedzi na szczepionkę.

Nie ustalono przydatności testów serologicznych do oceny odpowiedzi immunologicznej na szczepienie. Nie zaleca się wykonywania badań serologicznych w celu oceny odpowiedzi na szczepienie.

Osoby w stanie immunosupresji, również te, które otrzymały łącznie 4 dawki szczepionki mRNA przeciwko COVID-19, należy poinformować o ryzyku słabszej odpowiedzi immunologicznej na szczepienie, a tym samym konieczności dalszego przestrzegania obowiązujących zasad ochrony przed COVID-19. W celu zapewnienia dodatkowej ochrony pacjentom w stanie immunosupresji, szczepienie przeciw COVID-19 należy rekomendować osobom z ich bliskiego otoczenia (strategia kokonowa).

Warszawa, 18.05.2022 r.

Przewodnicząca Zespołu ds. Szczepień: dr hab. Ewa Augustynowicz: